

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 262/2020 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Virpi Korhonen, oikeusministeriö
- erityisasiaintuntija Emilia Laitala, valtiovarainministeriö
- yksikönjohtaja Tiina Lapveteläinen, Ruokavirasto
- tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Maanmittauslaitos
- Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Luonnonvarakeskus
- Suomen Kuntaliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ruokahallinnon tietovarannosta, jolla kumottaisiin voimassa oleva laki maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ruoka- ja luonnonvaratilastoista annettua lakia ja riistavahinkolakia sekä tehtäväksi 12 lakiin, joihin sisältyy erityissäännöksiä ehdotetun lain soveltamisalaan kuuluvista rekistereistä, uudistuksesta johtuvat viittaustekniset muutokset ja tarvittavat muut muutokset.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

Ehdotettu uusi laki sisältäisi tarvittavat EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta sekä kansallisia yleislakeja ja hallinnonalan erityislakeja täydentävät säännökset maa- ja puutarhatalouteen, maataloustuotteiden markkinajärjestelyihin ja maaseudun kehittämiseen, elintarvikkeiden ja maa-, puutarha- ja metsätalouden tuotantopanojen turvallisuuteen ja laatuun sekä eläinten terveyteen, eläinten hyvinvointiin ja kasvinterveyteen liittyvien rekisteritietojen ja muiden tietoaineistojen käsittelystä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää rekisterinpitoon liittyvät vastuut, varmistaa tarvittavat käyttöoikeudet tietoon sekä poistaa tarpeettomat päällekkäisyydet yleislainsäädäntöön nähden. Tavoitteena on aiempaa paremmin vastata digitalisaation luomiin tarpeisiin sekä turvata riittävä paikkatietoa ja ympäristötietoa koskevien avoimuusvelvoitteiden täytäntöönpano rekisteröityjen oikeusturva varmistuen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2021.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että hallituksen esitykseen sisältyvillä lakiehdotuksilla selkeytetään ruokahallinnon tietovarantoon sisältyvien tietojen käyttämättömyyksiä ja hallinnonalan viranomaisten keskinäisen tiedonvaihdon mahdollisuuksia. Valiokunta pitää tärkeänä esityksen tavoitetta sääntelyn ja eri toimijoiden vastuiden selkiyttämistä sekä päällekkäisyyksien poistamisesta yleislainsäädäntöön nähden. Myös viranomaisen hallussa olevien tietojen hyödyntämismahdollisuuksien lisääminen on tärkeää. Erityisesti paikkatietojen jakamisen on katsottu tuovan uusia mahdollisuuksia maataloustuotantoon esimerkiksi koneysteistyön ja satojen seuraamisen osalta.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että maatalousyrittäjät tuottavat paljon erilaajuisia ja -taasoista tietoa, joka voidaan katsoa säännöksissä tarkoitetuksi ympäristö- tai paikkatiedoksi. Ympäristötieto ja paikkatieto ovat laajoja käsitteitä, joiden taustalla ovat erityisesti Århusin yleissopimus ja EU:n Inspire- ja ympäristötietodirektiivit. Kyseisiin direktiiveihin liittyvät tulkinnat ja suhde tietosuojaa koskevaan sääntelyyn ovat vielä osin vakiintumattomat. Valiokunta painottaa, että viranomaisten tulee huolehtia tietosuojasta ja tietoturvesta maatalousyrittäjien yksityisyyden suojan turvaamiseksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että direktiivien edellyttämä avoimuuden lisääminen tehdään tavalla, joka irrottaa verkossa julkaistavat tai ympäristötietona luovutettavat tiedot luonnollisten henkilöiden suorista tunnistetiedoista. Esimerkiksi viljelijän nimi tai osoite taikka tilatunnus eivät ehdotetun ruokahallinnon tietovarantoa koskevan lain mukaan ole säännöksissä tarkoitettua paikkatietoa tai ympäristötietoa, eikä lain 11 §:n mukaista tietopyyntöä ole mahdollista yksilöidä tällaisen tiedon perusteella.

Valiokunta toteaa lopuksi, että uuden EU:n rahoituskauden myötä nyt käsillä olevaa lainsäädäntöä on tarpeen tarkastella monelta osin uudelleen ja muun muassa maatalouden tukien toimeenpanosta annettu laki on tarkoitus korvata uudella lailla. Tässä yhteydessä edellä mainittuja tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä tarpeita ja säännösten kirjoitustapaa voidaan arvioida laajemmin uudelleen.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

Hallituksen esityksessä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä jäljempänä ehdotettavin muutoksin.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki ruokahallinnon tietovarannosta

5 §. Rekistereihin liittyvät vastuut. Pykälän 1 momentissa täsmennetään ne vastuut, jotka kuuluvat yhteisrekisterinpitäjistä vain Ruokavirastolle. Valiokunta ehdottaa momentin sanamuotoa muutettavaksi siten, että säännöksestä selkeämmin käy ilmi viraston vastuu rekistereihin liittyvien palveluiden teknisestä toteuttamisesta. Oikeudesta päättää teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisesta säädetään esityksen mukaan erikseen lain 6 §:ssä.

6 §. Tietojen luovuttamisesta päättäminen. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttia täsmennettäväksi tietojen luovuttamisesta päättävää viranomaista koskevan sääntelyn osalta. Ehdotettu viittaus julkisuuslakiin jättää osin avoimeksi, millä perusteella julkisuuslain 13 §:ssä mainittu toimivaltaa koskeva kriteeri (”viranomaisen, jonka hallussa asiakirjat ovat”) yhteisrekisterinpitäjyydessä määräytyy. Yhteisrekisterinpitäjyydestä huolimatta kaikilla viranomaisilla ei ole pääsyä sähköisissä järjestelmissä kaikkiin tietoihin, mistä syystä tietojen luovuttamisesta tulee ensisijaisesti päättää sen viranomaisen, jonka käsiteltävänä olevaan asiaan tiedot liittyvät. Täydentävä viittaussäännös julkisuuslakiin on kuitenkin edelleen tarpeen, sillä julkisuuslaissa on säännöksiä niitä tilanteita varten, joissa samat asiakirjat ja tiedot ovat usean viranomaisen hallussa. Näissä tilanteissa viranomaisen voi siirtää tietopyynnön sen viranomaisen käsiteltäväksi, joka asiakirjan on laatinut tai jonka hoidettavana olevaan asiaan se keskeisimmin liittyy.

Valiokunta esittää myös pykälän 2 momenttia täsmennettäväksi osin vastaavasti kuin 1 momenttia. Säännös täydentää 1 momentin säännöstä tietojen luovuttamista koskevasta toimivallasta tietojen sähköistä luovutustapaa koskevan päätöksen osalta.

13 §. Vastuu tietoaineistojen arkistoon siirtämistä koskevasta suunnittelusta ja tuhoamisesta. Valiokunta ehdottaa pykälästä poistettavaksi viittauksen julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 5 §:ään. Vaikka kyseinen 5 § koskeekin laajasti tietojen arkistointiin liittyviä kysymyksiä, säädetään arkistoinnista varsinaisesti arkistolaisissa, johon myös julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 5 §:ssä viitataan. Viittaus saattaa näin ollen aiheuttaa epäselvyyttä lakien välisistä suhteista.

2. Laki eläinten kuljetuksesta annetun lain 36 §:n muuttamisesta

36 §. Eläinkuljettajarekisteri. Valiokunta esittää pykälän 2 momenttia täydennettäväksi siten, että eläinkuljettajista julkaistavat tiedot rajataan myös kansallisessa lainsäädännössä täsmällisemmin tietosuojan varmistamiseksi. Säännöksessä viitataan EU:n eläinkuljetusasetukseen, jonka 13 artiklan ja voimassa olevan eläinten kuljetuksesta annetun lain viittaussäännöksen mukaisesti Ruokaviraston sivuilla julkaistussa kuljettajalupia koskevassa luettelossa on mainittu luvan saaneen yrityksen tai tahon nimi, lupanumero ja luvan myöntänyt viranomaisen.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

3. Laki riistavahinkolain muuttamisesta

34 §. Viranomaisten tietojensaantioikeus. Selvyyden vuoksi valiokunta ehdottaa Ruokaviraston ruokahallinnon tietovarannossa olevien tietojen käyttöoikeutta koskevaan 2 momenttiin lisättäväksi sanat ”korvausta koskevan asian käsittelemiseksi”. Pykälän 2 momentissa viitataan jo 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, mutta säännöksessä on tarpeen rajata myös tietojen käyttötarkoitusta vastaavasti kuin 1 momentissa.

36 a §. Tuensaajien julkaiseminen. Valiokunta korjaa pykälään jääneen kirjoitusvirheen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 262/2020 vp sisältyvän 4.—15. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 262/2020 vp sisältyvän 1.—3. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

1.

Laki

ruokahallinnon tietovarannosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisia toimenpiteitä, unionin rahoittamia maaseudun kehittämistoimia ja näitä täydentäviä kansallisia toimenpiteitä koskevia hallintotehtäviä sekä elintarvikkeiden ja maa-, puutarha- ja metsätalouden tuotantoposten turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden edistä-

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

mistä, valvontaa ja tutkimusta koskevia hallintotehtäviä varten pidettäviin rekistereihin ja muihin mainittuihin tehtäviin liittyviin tietoaaineistoihin (*ruokahallinnon tietovaranto*).

Mitä tässä laissa säädetään, ei vaikuta viranomaisten velvollisuuksiin pitää asiarekisterejä niiden käsittelyssä olevista ja olleista asioista.

Tämä laki ei koske vapaaehtoisuuden perusteella tilastotarkoitukseen kerättyjä tietoja.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen ja niiden luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä viranomaisen asiakirjojen tiedonhallintaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019).

Henkilötietojen käsittelyyn ei sovelleta luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2016/679 (*yleinen tietosuojasetus*) 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa.

Tätä lakia ei sovelleta, jos muussa maa- ja metsätalousministeriön toimialan lainsäädännössä säädetään toisin.

3 §

Ruokahallinnon tietovarannon käyttötarkoitus

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavat viranomaiset ja julkista hallintotehtävää hoitavat tahot käyttävät ruokahallinnon tietovarantoa mainittujen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa seuraaviin tarkoituksiin:

- 1) tukien hakemiseen, hallinointiin ja valvontaan;
- 2) lainsäädännön noudattamisen valvontaan;
- 3) viranomaisen toimeenpano-, suunnittelu-, selvitys-, tilastointi- ja tutkimustehtäviin.

Lisäksi ruokahallinnon tietovarantoa käytetään kasvinjalostajanoikeudella suojatun lajikkeen viljelystä maksettavan korvauksen perintään.

4 §

Rekistereihin talletettavat tiedot

Ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin voidaan tallettaa luonnollisen henkilön tunnistetiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä asiakkaalle annettu rekisteritunnus.

Lisäksi ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin voidaan tallettaa tiedot, jotka ovat tarpeen asioiden käsittelemiseksi, ratkaisemiseksi ja valvomiseksi laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä sekä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa säädetyllä tavalla.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

5 §

Rekistereihin liittyvät vastuut

Ruokavirasto, aluehallintovirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunta ovat ruokahallinnon tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto vastaa rekisterien yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä sekä rekistereihin liittyvien palvelujen teknisestä toteuttamisesta. ~~teknisestä rajapinnasta ja katseluyhteydestä tietojen tallettamista, yhdistämistä, luovuttamista ja muuta käsittelyä varten.~~

Kukin rekisterinpitäjä vastaa käsittelyvastuullaan olevien tietojen yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetusta täsmällisyydestä, 16 artiklan mukaisesta tietojen oikaisemisesta sekä 32 artiklan 4 kohdan mukaisista toimenpiteistä henkilötietojen käsittelyyn osallistuvan henkilöstön ohjeistamiseksi ja kouluttamiseksi henkilötietojen turvalliseen käsittelyyn. Kukin rekisterinpitäjä toteuttaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan mukaista rekisteröidyn oikeutta saada pääsy omiin tietoihin hallussaan olevien tietojen osalta. Ruokavirasto vastaa muista yleisessä tietosuoja-asetuksessa rekisterinpitäjälle säädettyistä velvollisuuksista.

Edellä 1 §:ssä säädettyjä tehtäviä hoitavat muut viranomaiset ja julkista hallintotehtävää hoitavat tahot kuin rekisterinpitäjät päivittävät ja käsittelevät ruokahallinnon tietovarannon rekisterien tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa Ruokaviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Tietoja rekisteriin tallettanut viranomainen tai taho on vastuussa tallettamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ruokahallinnon tietovarannon rekisterien hallintointiin liittyvistä rekisterinpitäjien ja 3 momentissa tarkoitettujen muiden viranomaisten ja tahojen vastuista.

6 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Ruokahallinnon tietovarannon tietojen luovuttamisesta voi päättää se 1 §:ssä säädettyjä tehtäviä hoitava viranomainen tai taho, jonka käsiteltävänä olevaan tai olleeseen asiaan viranomaisen hallussa olevat tiedot liittyvät. ~~päätävästä viranomaisesta ja päätöksenteosta säädetään~~ Tietojen luovuttamisesta päättämiseen sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Ruokavirasto voi päättää teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisesta ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin, jos pyyntö koskee tietoja, jotka ovat Ruokaviraston lisäksi myös yhden tai useamman muun 1 §:ssä tarkoitettuja hallintotehtäviä hoitavan ~~usean~~ viranomaisen tai tahon hallussa ~~olevia tietoja~~. Lisäksi se voi tuottaa ja luovuttaa ruokahallinnon tietovarannon tiedoista tietoaineistoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 21 §:n mukaisesti.

7 §

Hallinnonalan viranomaisten keskinäinen tietojenvaihto

Jos viranomainen 1 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saa julkisia tietoja, joiden se arvioi voivan johtaa toisen viranomaisen toimenpiteisiin elintarvikkeiden tai maa- tai metsätalouden

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

tuotantopanosten turvallisuuden, eläinten tai kasvien terveyden, eläinten hyvinvoinnin taikka tukien hallinnoinnin varmistamiseksi, sen tulee ilmoittaa tiedoista toimivaltaiselle viranomaiselle.

8 §

Tietojen luovuttaminen salassapitosäännösten estämättä muille viranomaisille ja kansainvälisille toimielimille

Ruokahallinnon tietovarantoon sisältyviä tietoja saadaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa ulkomaan viranomaiselle ja toimielimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tätä edellytetään.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuja hallintotehtäviä hoitava viranomainen voi lisäksi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä ruokahallinnon tietovarannon tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) esitutkintaviranomaisille rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharjintaan saattamista varten;
- 2) syyttäjälle Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 9 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 3) rahanpesun selvittelykeskukselle rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (445/2017) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 4) Verohallinnolle Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 5) työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettulle työsuojeluviranomaiselle työsuojelua koskevia lakisäätteisiä valvontatehtäviä varten.

9 §

Tuensaajien julkaiseminen

Ruokavirasto julkaisee ruokahallinnon tietovarannon tietojen perustella tuensaajat ja saadut tuet Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

10 §

Eräiden paikkatietojen julkaiseminen ja luovuttaminen

Paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa (421/2009) säädetään viranomaisten velvollisuudesta saattaa paikkatietoaineistoja ja -palveluja yleisesti käytettäväksi.

Paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa säädettyjen avoimuusvelvoitteiden toteuttamiseksi Ruokavirasto voi sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 momentissa säädetään, julkaista seuraavia ruokahallinnon tietovarantoon sisältyviä julkisia paikkatietoja yleisessä tietoverkossa aineiston katselua tai lataamista varten:

- 1) peltolohkoja koskevat tiedot;
- 2) tukihakemuksissa ilmoitettavat ja hakemuksen käsittelyssä syntyvät kasvulohkoja koskevat tiedot;
- 3) lohkoja koskevat rekisteröintitunnukset.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

Julkaistaviin tietoihin ei saa sisältyä eikä hakuperusteena käyttää maatilalan rekisteröintitunnuksia eikä henkilön nimiä, osoitteita, muita yhteystietoja tai sellaisia muita tietoja, joista luonnollinen henkilö voidaan suoraan tunnistaa.

Ruokavirasto voi lisäksi pyynnöstä luovuttaa 2 momentissa tarkoitettuja paikkatietoja tarvittaessa yhdistettyinä luonnollisten henkilöiden nimiin ja muihin yhteystietoihin sekä maatilalan rekisteröintitunnuksiin sellaista toimintaa varten, jonka tavoitteena on maataloutta ja yhteiskuntaa hyödyttävien muiden kuin suoramarkkinointiin liittyvien paikkatietoon perustuvien palvelujen kehittäminen ja tarjoaminen edellyttäen, että toiminnassa ei julkaista luonnollisten henkilöiden suoria tunnistetietoja yleisessä tietoverkossa 3 momentin vastaisesti eikä luovuteta rekisteröityjen tunnistetietoja sivullisille. Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

11 §

Julkisen ympäristötiedon luovuttaminen

Ruokahallinnon tietovarannosta saa sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 momentissa säädetään, pyynnöstä luovuttaa julkisia ympäristötietoja ilman että pyyntöä tarvitsee perustella. *Ympäristötiedolla* tarkoitetaan:

- 1) ilman, veden, maaperän, maa-alueiden, maiseman ja muiden vastaavien ympäristön osa-alueiden tilaa ja keskinäistä vuorovaikutusta sekä biologista monimuotoisuutta koskevia tietoja;
- 2) tietoja 1 kohdassa tarkoitettuihin osa-alueisiin tai biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttavista tai todennäköisesti vaikuttavista tekijöistä, suunnitelmista ja toimenpiteistä sekä suunnitelmia ja toimenpiteitä koskevista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista;
- 3) elintarvikkeiden ja ympäristön turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevia tietoja siltä osin kuin 1 tai 2 kohdassa mainitut seikat vaikuttavat tai voivat vaikuttaa niihin.

Pyydettäviä tai luovutettavia ympäristötietoja ei saa yksilöidä maatilalan rekisteröintitunnuksen perusteella eikä henkilön nimen, osoitteen, muun yhteystiedon tai sellaisen muun tiedon perusteella, josta luonnollinen henkilö voidaan suoraan tunnistaa.

Luovutuksensaajalle tulee ilmoittaa, että henkilötietojen suojaa koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi, jos ympäristötietoja yhdistetään luonnollisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

12 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Jollei laissa toisin säädetä, henkilötiedot poistetaan ruokahallinnon tietovarantoon sisältyvästä rekisteristä viimeistään kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun asiakasta koskevia tietoja on viimeksi käsitelty. Tietoa ei kuitenkaan poisteta, jos tiedon säilyttäminen on välttämätöntä lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi, vireillä olevan asian takia tai Euroopan unionin tai muun lainsäädännön mukaisen tarkastuksen suorittamiseksi taikka jos Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään tiedon säilyttämistä. Tieto on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun käsittelylle ei ole laissa säädettyä perustetta.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

13 §

Vastuu tietoineistojen arkistoon siirtämisestä koskevasta suunnittelusta ja tuhoamisesta

Ruokavirasto huolehtii ~~julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 5 §:n mukaisesta~~ tietoineistojen arkistointia tai tuhoamista koskevasta suunnittelusta sekä tietoineistojen säilytysaikojen määrittämisestä ja tuhoamisesta niiden rekistereiden osalta, joita pidetään Ruokavirastosta annetun lain (371/2018) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen maksajavirastotehtävien hoitamista varten. Muilta osin tehtävistä huolehtii se rekisterinpitäjä, jonka käsittelyvastuulle tiedot kuuluvat, jollei rekisterinpitäjien kesken erikseen sovita, että Ruokavirasto huolehtii tehtävistä muun rekisterinpitäjän puolesta.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annettu laki (284/2008).
Tämän lain tultua voimaan tarkoitetaan muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella kumottavaan lakiin tätä lakia ja viittauksella maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmään ruokahallinnon tietovarantoa.

2.

Laki

eläinten kuljetuksesta annetun lain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
muutetaan eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 36 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1501/2009 ja 72/2019, seuraavasti:

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Eläinkuljetusten valvontaa varten pidetään valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Rekisteriin merkitään:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

- 1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai sen puuttuessa henkilötunnus, osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) eläinkuljettajaluvan numero;
- 3) kuljetettavia eläintyyppettä tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
- 4) luvan myöntänyt aluehallintovirasto yhteystietoineen;
- 5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitettujen kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;
- 6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitettujen maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;
- 7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun karja-aluksen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot;
- 8) tiedot eläinkuljettajaluvan taikka maantiekuljetusvälineen tai karja-aluksen hyväksymistodistuksen peruuttamisesta.

Ruokavirasto julkaisee ja ylläpitää 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella eläinkuljetusasetuksen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua yleisesti saatavilla olevaa luetteloa eläinkuljettajista, joilla on voimassa oleva lupa, sekä näille annetuista lupanumeroista ja luvan myöntäneestä viranomaisesta. Luettelosta voi käydä ilmi, minkä eläinten kuljetusta tai mitä kuljetusmuotoja varten lupa on myönnetty. Jos eläinkuljettajaluvan haltijana on yksityinen henkilö, luettelossa ei ilman asianomaisen henkilön suostumusta saa olla luvanhaltijan kotiosoitetta tai muita yhteystietoja.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen poistetaan rekisteristä, kun pätevyystodistus lakkaa olemasta voimassa. Eläinkuljettajalupaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun lupa lakkaa olemasta voimassa.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja tässä laissa tarkoitettulla valvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä eläinkuljetusten valvonnan edellyttämiä tietoja rekisteristä. Sama oikeus on eläinkuljetusten valvomiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla eläinkuljetusasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

riistavahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistavahinkolain (105/2009) 34 § sekä

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

lisätään lakiin uusi 36 a § seuraavasti:

34 §

Viranomaisten tietojensaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisella ja Suomen metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaiselta korvauksen hakijaa koskevia sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä korvausta koskevan asian käsittelemiseksi. Tällaisia tietoja ovat korvauksen hakijan taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa taikka muuta korvauksen myöntämisen tai takaisinperinnän kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevat tiedot.

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus korvausta koskevan asian käsittelemiseksi käyttää ruokahallinnon tietovarannosta annetussa laissa (/) tarkoitetussa ruokahallinnon tietovarannossa olevia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.

36 a §

Tuensaajien julkaiseminen

Ruokavirasto julkaisee riistavahinkorekisterin tietojen perusteella tuensaajat ja saadut tuet Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) 6 §, 7 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 22 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

6 §

Oikeus suojatun lajikkeen viljelyyn ja velvollisuus maksaa siitä korvaus

Viljelijällä on oikeus korvausta maksamalla käyttää ja tuottaa lisäystarkoituksiin hallinnassaan olevalla tilalla suojattujen lajikkeiden lisäysaineistoa. Tämä oikeus koskee hybridejä lukuun ottamatta seuraaviin kasvilajeihin kuuluvien lajikkeiden viljelyä: kaura, ohra, ruis, vehnä, ruisvehnä, rypsi, rapsi, pellava, herne, härkäpapu, peruna ja tattari.

Korvauksen on oltava selvästi pienempi kuin lajikkeen lisäysaineiston markkinoinnissa perittävä rojalti. Kasvinjalostajanoikeuden haltijalle maksettavan kohtuullisen korvauksen määrästä voidaan tehdä sopimus kasvinjalostajanoikeuden haltijan ja viljelijän tai heitä edustavien järjestöjen kesken. Jos sopimusta ei ole tehty tai sitä ei sovelleta, viljelijällä on velvollisuus maksaa kasvinjalostajanoikeuden haltijalle korvaus, joka on 50 prosenttia lajikkeen lisäysaineiston markkinoinnissa perittävästä summasta.

Viljelijällä, jonka hallinnassa oleva peltopinta-ala on alle 10 hehtaaria, on oikeus korvausta maksamatta käyttää suojatun lajikkeen lisäysaineistoa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Suojatun perunalajikkeen viljelystä on tällaisessa tapauksessa kuitenkin maksettava korvaus, jos lajikkeen viljelyala on suurempi kuin kaksi hehtaaria tai varhaisperunan katteenalaisessa viljelyssä suurempi kuin yksi hehtaari.

Viljelijä on velvollinen antamaan pyydettyä viranomaiselle ja kasvinjalostajanoikeuden haltijalle maksuvelvollisuuden toteamiseksi tarvittavat tiedot. Viranomaisille annettuihin tietoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

7 §

Oikeus saada suojattua lajiketta koskevia viljelytietoja

Kasvinjalostajanoikeuden haltijalla on oikeus saada 6 §:ssä säädetyn viljelijän maksuvelvollisuuden toteuttamiseksi tarvittavat seuraavat tiedot ruokahallinnon tietovarannosta annetussa lais-
sa tarkoitettuista ruokahallinnon tietovarannosta:

22 §

Kasvinjalostajanoikeusrekisteri

Ruokaviraston pitämään kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkitään hyväksytyistä kasvinjalostajanoikeuksista seuraavat tiedot:

- 1) kasvinjalostajanoikeuden rekisterinumero;
- 2) kasvinjalostajanoikeuden haltijan ja mahdollisen asiamiehen nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka, ilmoitus asiamiehen vaihtumisesta sekä jalostajan nimi ja yhteystiedot;
- 3) mihin kasvisukuun ja -lajiin lajike kuuluu sekä lajikekuvauksen tunnistetiedot;
- 4) hyväksytty lajikenimi, lajikenimiehdotuksen päivämäärä ja jalostajan tunnus;
- 5) hakemuspäivämäärä, hakemusnumero ja julkaisupäivämäärä sekä kasvinjalostajanoikeuden hyväksymispäivämäärä;

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

6) myönnetty etuoikeus ja valtio, jossa lajiketta koskeva aikaisempi hakemus on tehty, sekä hakemuspäivä, jolloin hakemus on tehty;

7) vuosimaksun maksaminen;

8) myönnetty pakkolupa tai vastavuoroinen pakkolupa ja käyttölupa;

9) panttioikeus;

10) Ruokaviraston lainvoimaa vailla olevat päätökset, muutoksenhaut, ulosmittaukset, takavarikkoon asettamiset ja tuomioistuinten asiassa tekemät päätökset;

11) kasvinjalostajanoikeuden päättymispäivä.

Jos merkinnän tekemistä rekisteriin ei voida välittömästi ratkaista, rekisteriin tulee merkitä, että merkinnän tekemistä on pyydetty.

Kasvinjalostajanoikeusrekisteriin ja rekisterin asiakirjoihin sovelletaan muilta osin ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteriin tehtävien 1 momentin mukaisten merkintöjen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 91 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 91 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 79/2019, seuraavasti:

91 §

Seurannan tietojärjestelmä

Tukien rahoituksen, myöntämisen, maksamisen, tarkastuksen ja takaisinperinnän sekä niiden vaikutusten seuranta varten on seurannan tietojärjestelmä, joka koostuu rekistereistä. Rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 69 § sekä
muutetaan 42 §:n 1 momentti, 43 §, 46 g §:n 1 ja 2 momentti sekä 85 §, sellaisina kuin niistä
ovat 42 §:n 1 momentti ja 85 § laissa 207/2018, 46 g §:n 1 momentti laissa 1194/2013 ja 46 g §:n
2 momentti laissa 80/2019, seuraavasti:

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomainen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskuk-
selle, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen
luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan on
kuitenkin toimitettava tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, joka vastaa edel-
lä mainituista toimenpiteistä.

43 §

Ilmoitettujen tietojen rekisteröinti, käyttö, luovutus ja julkisuus

Edellä 42 §:ssä tarkoitetut viranomaiset ovat vastaanottamiensa tietojen rekisterinpitäjiä. Il-
moitettuja tietoja voidaan käyttää vain EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitetulla ta-
valla tuotealan keskimääräisen hinnan määrittämiseen.

Jos toimija ilmoittaa vapaaehtoisesti muita tietoja kuin tässä luvussa tarkoitetun velvollisuu-
den kattamia tietoja, vapaaehtoisesti ilmoitettujen tietojen rekisteröintiin, käyttöön, luovutuk-
seen ja julkisuuteen sovelletaan, mitä ilmoitusvelvollisuuden kohteena olevista säädetään.

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

EU:n kaupanormilainsäädännön ja tämän lain nojalla viranomaiselle toimitettujen kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevia toimijoita koskevien tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta vastaa 46 b ja 46 d—46 f §:ssä tarkoitettu kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen. Kunnan viranomaiselle toimitettujen tietojen osalta näistä tehtävistä vastaa kuitenkin Ruokavirasto, jolle kunnan viranomaisen on toimitettava kyseiset tiedot.

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ää sen estämättä, mitä mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asetuksessa määräajassa, 42 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi antaa tietojen toimittamiseen velvolliselle toimijalle määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa. Kyseinen viranomainen voi asettaa tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 42 §:n 1 momentti ja 85 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

7.

Laki

maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 41 §:n 1 momentti, 41 a §:n 1 momentti ja 49 §, sellaisina kuin ne ovat, 41 §:n 1 momentti laissa 373/2018, 41 a §:n 1 momentti laissa 1691/2015 ja 49 § laeissa 501/2014 ja 584/2014, seuraavasti:

41 §

Tukioikeusrekisteri

Tukioikeuksien hallintoa ja tukien valvontaa varten pidetään tukioikeusrekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

41 a §

Maitorekisteri

Maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten pidetään maitorekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

49 §

Neuvontarekisteri

Neuvontajärjestelmän toimeenpanoa varten on neuvontarekisteri, johon merkitään tarpeelliset yksilöinti- ja yhteystiedot maatalojen neuvontajärjestelmän neuvojista sekä muut neuvonnan toteuttamista ja seuranta varten tarpeelliset tiedot. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

Ruokavirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja kuntien viranomaisilla on sallassapitosäännösten estämättä oikeus saada 1 momentissa tarkoitettuja tarpeellisia tietoja neuvontarekisteristä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain 45 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) 45 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 71/2019, seuraavasti:

45 §

Rekisteri toiminnanharjoittajista

Toiminnanharjoittajista pidetään valvontaa ja valvonnan suunnittelua varten rekisteriä. Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen aluehallintovirasto tallettavat rekisteriin seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajaa koskevat tunnistetiedot;
- 2) toiminnan kohteena olevat eläinlajit;
- 3) toiminnan aloittamisajankohta ja myönnetyt toimintaluvat;
- 4) toimiiko toiminnanharjoittaja kasvattajana, toimittajana vai käyttäjänä;
- 5) toiminnasta vastaavan henkilön, 7§:n 3 momentissa tarkoitettujen laitoksesta vastaavien henkilöiden ja 7§:n 5 momentissa tarkoitetun nimetyn eläinlääkäriin ja mahdollisen muun pätevän asiantuntijan nimi ja yhteystiedot;
- 6) toiminnan lopettaminen.

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 50 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 78/2019, seuraavasti:

50 §

Asian hallinnan ja seurannan tietojärjestelmä

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoidettaessa laadittuihin asiakirjoihin sekä asian hallinnan ja seurannan tietojärjestelmään kuuluviin rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

eläinjalostustoiminnasta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 16 §, sellaisena kuin se on laissa 514/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

16 §

Rekisteri kantakirjaa ja jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä

Kantakirjaa pitävistä yhteisöistä ja jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä pidetään rekisteriä. Rekisteriin ja asiakirjoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Rekisteriin merkitään päivä, jona yhteisö on hyväksytty kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitäväksi yhteisöksi, yhteisön yhteystiedot, tiedot siitä, mistä eläinlajista tai rodusta ja linjasta yhteisö on hyväksytty pitämään kantakirjaa tai jalostusrekisteriä, tiedot suoritetuista valvontatoimista ja niiden tuloksista sekä tiedot yhteisön toiminnan lopettamisesta ja hyväksymisen peruuttamisesta.

Ruokavirasto julkaisee kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä sähköisesti eläinjalostusasetuksen 7 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1012 soveltamissäännöistä tunnustettuja jalostusjärjestöjä ja jalostustoimijoita koskeviin luetteloihin sisällytettävien tietojen yhteydessä käytettävien mallilomakkeiden osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/716 tarkoitetun luettelon.

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 12 §:ssä säädetään tietojen poistamisesta ruokahallinnon tietovarannosta, tässä pykälässä tarkoitetut tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävä yhteisö on ilmoittanut toiminnan lopettamisesta tai hyväksyminen on peruutettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 41 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 73/2019, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

41 §

Määräykset ja kiellot

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetuista eläimen siirtämistä, luovuttamista sekä elintarvikkeena tai rehuna käyttämistä koskevista kielloista pidetään rekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahalinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Rekisteriin on merkittävä tieto kiellon peruuttamisesta heti, kun voidaan varmistua siitä, että kiello ei ole enää aiheellinen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain (562/2014) 1 § seuraavasti:

1 §

Sovellettu

Tätä lakia sovelletaan Luonnonvarakeskuksen toimintaan tilastolaissa (280/2004) tarkoitettuna tilastoviranomaisena.

Tietojen keräämisen perusteisiin ja järjestämiseen, tietojen käsittelyyn ja tilastojen laatimiseen sekä tietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan tilastolakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain (294/2015) 23 §, sellaisena
kuin se on osaksi laissa 1117/2017, seuraavasti:

23 §

Rekisteriin sovellettavat säännökset

Luonnonmukaisesta tuotannosta pidetään rekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Tämän lain 7 §:ssä tarkoitettujen tehtävien osalta rekisterinpitäjä on kuitenkin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tältä osin rekisteriä pidetään alkoholilain 66 §:n nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 32, 38 ja 58 § seuraavas-
ti:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

32 §

Rekisterit

Rekistereihin ja asiakirjoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/), jollei tässä laissa toisin säädetä.

38 §

Tietojen poistaminen

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 12 §:ssä säädetään tietojen poistamisesta ruokahallinnon tietovarannosta, tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun toimija on ilmoittanut toimivaltaiselle viranomaiselle toiminnan lopettamisesta tai kun hyväksyntä on peruutettu.

58 §

Laboratorioiden valvonta ja rekisteri

Ruokavirasto valvoo hyväksytyjä laboratorioita ja tarvittaessa arvioi, täyttääkö laboratorioille asetetut vaatimukset.

Ruokavirasto rekisteröi hyväksytyt laboratoriot. Rekisteriin merkitään laboratorion yhteystiedot, pätevyysalue, tutkimuksista vastaavan henkilön nimi, tiedot suoritetuista valvontatoimista sekä 56 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot toiminnassa tapahtuneista muutoksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

siemenlain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan siemenlain (600/2019) 32 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

32 §

Valvontarekisterit

Valvontaa varten pidetään rekisteriä 13 §:ssä tarkoitetuista pakkaamohyväksynnän saaneista toimijoista, 14 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista toimijoista ja 19 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä yksityisistä laboratorioista.

Rekistereihin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) toimijan tai hyväksytyt laboratorion nimi, osoite sekä muut yhteystiedot;
- 2) hyväksytyt pakkaamon osalta pakkaamonumero ja voimassaoloaika;
- 3) toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot;
- 4) toimiala tai hyväksytyt laboratorion pätevyysalue;
- 5) hyväksytyt laboratorion tutkimuksista vastaavan henkilön nimi;
- 6) tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;
- 7) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista.

Tiedot poistetaan rekistereistä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun toimija tai yksityinen laboratorio on ilmoittanut Ruokavirastolle toimintansa lopettamisesta tai toimijan toiminta on loppunut.

Tässä laissa säädettyihin rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2021 vp

Helsingissä 22.4.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Ritva Elomaa ps
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Satu Hassi vihr
jäsen Janne Heikkinen kok
jäsen Mikko Lundén ps
jäsen Sari Multala kok
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Anders Norrback r
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Peter Östman kd
varajäsen Tuomas Kettunen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuire Taina